

FINNSKOGSRIKET
Maths Östberg
Västra Ösavägen 40
822 40 ALFTA

SYNPUNKTER

2012-09-24

Stina Rydberg
Pöyry SwedPower AB
Box 1002
405 21 GÖTEBORG

Synpunkter på vindkraftprojekteringen “Hälsingskogen” på Alfta Finnskog

Sveriges skogar har använts till extensivt skogsbruk i några hundra år. De har under den tiden kunnat förbli orörda av storskalig industriexploatering. De är rekreationsområden fyllda av kultur- och naturupplevelser, som skogsbruket oftast tar hänsyn till. Skog har ett egenvärde på samma sätt som torg eller shoppingcentrum har i centralorten. Dessa stora skogsområden är med sin stillsamma infrastruktur och befrielse från ett påträngande industrilandskap unika i ett europeiskt perspektiv. Områdets framtid ligger i dess potential för småskalig besöksnäring, i rekreation och i kulturbevarande –inte i exploatering till industrilandskap. Turismen spås enligt branschföreträdare en lysande framtid.

I delar av skogsmarkerna startar nu en oroande omvandling till industrilandskap. Vindkraftparker riskerar att bryta sönder landskapet och beröva stora naturskogsområden sin autentiska sedan århundraden hävdvunna miljö och kultur. Allemansrätten sätts i praktiken ur spel, om vindkraftparker tillåts tränga in i dessa långa utsiktens land. Det är förenat med fara att vistas i närhet av kraftverken. Hälsan påverkas, men allra mest tar de naturupplevelsen från den, som söker rekreation, tystnad, stillhet och kultur. De rycker undan mattan för de lokala företag, som nu och i framtiden satsar på natur- och kulturturism –den mest växande branschen i världen.

Föreningen Finnskogsriket har samtliga 10-talet verksamheter inom besöksnäringen på Alfta Finnskog som medlemmar. Flertalet av dem har areella verksamheter med spår, leder och naturguidningar och med växande verksamhet. T.ex. finns det nystartade Pannkakshuset i Svabensverk med B/B och i Finnskogsmuseet/ Skräddrabo Bygdegård görs omfattande investeringar i samverkan med Ovanåkers kommun. Finnskogsriket har det egna projektet med iordningställande av 15 km cykelstigar från 1920-talet öster om Svabensverk som leder med fullmakt från Bergvik Skog. Inte heller här har det gått att få något ekonomiskt stöd för kulturbevarande från Bergvik Skog på deras marker efter tidigare försök att rädda unika lador, men Skogsstyrelsen har beviljat stöd till cykelstigarna. Dessa går rakt in i och skulle helt spolieras av den projekterade vindkraft”parken”. –Man kan ej flytta på kulturhistoriska stigar. Länsstyrelsens Rapport 2012:18, Arkeologisk förstudie för vindkraftprojektet är också en ren skrivbordsprodukt och synnerligen selektiv. Projektet/varumärket finnskogarna.com för skogsfinsk turism i Mellan-Sverige har flertalet av destinationerna på Alfta Finnskog som medlemmar och har medfinansierats av Ovanåkers kommun, samt är både Finnskogsmuseet, Skålsjögården och Svabensverk med i den nya guideboken för skogsfinska besöksmål i Skandinavien. Exempel på andra unika kulturvärden i området är den riksklassade miljön vid

Tulpans i Skålsjön och Alfta sockens äldsta byggnad, ett störs vid Nybo fäbod, som anses vara det mest värdefulla eldhuset på Sveriges fäboddar.

Vi ser att motståndet mot rubr. vindkraftpark med ledning av alla namnunderskrifter är mycket stort bland ortsborna på Finnskogen, och det innebär, att certifieringsorganet FSC för miljöhänsynen kan stoppa projektet. Hos Bra Miljöval på SNF tycker man också, att kartbilden med en ”bombmatta” av vindkraftverk i vårt område ser horribel ut, och att denna vindkraftel sannolikt inte blir klassad som Bra Miljöval p.g.a. överexploatering av området. STORA (Kopparberg) brukar omtalas som ”världens äldsta företag”. –Ur företagshistorisk/-kulturell synvinkel känns det främmande, att ett nybildat företag för markinnehavet efter några år förvandlar skogen till industrilandskap.

Vindkraften är numer en riskbransch. Varje vindkraftverk går med en förlust på 2 Mkr/år (källa: brev från Svensk Vindenergi till regeringen 2012) trots de omfattande subventionerna genom elcertifikat –för närvarande 15 öre per producerad vind-kWh. De internationella finansierarna skapar olika borgenslösningar för att med hög ränta få fram riskkapital. De samt markägarna, i detta fall Bergvik Skog, är de enda, som tjänar på dessa affärsplaner. Bergvik Skog inser riskerna och tar själva inte driften av exploateringarna. Under byggfasen skapas arbetstillfällen men i ringa omfattning för folk från bygden. Arbetarna kommer främst från andra länder. F.n. byggs norra Europas största vindkraftpark vid Jädraås, där inte ens betongjobben gått till företag på orten utan till ett småländskt företag med betongproduktion i lastbilarna. Branschen brukar också ha svårt att konkret visa bestående arbetstillfällen, eftersom vindkraftverken fjärrstyrs, och servicetekniker betjänar stora områden. Tillgänglig statistik visar att 2 nya arbetstillfällen genom vindkraften tar bort 5 andra genom högre elpriser för industrin och förlorade arbetstillfällen inom turismen. Det finns också risk för avflyttning från området p.g.a. försämrad livskvalitet för fast- och fritidsboende. Återställande efter vindkraftverk, som tjänat ut eller har bedömts som olönsamma, är dyr och osäker.

Vi ser med oro på Bergvik Skogs planer att lägga en våt filt med en bombmatta av vindkraftverk över Alfta Finnskog och väddar till kommunen att använda sin vetorätt. Kommunens vindkraftplan medger max. 60 vindkraftverk i rubr. område, som redan det är på tok för mycket och långt över de politiska målen för utbyggnad.

Föreningen Finnskogsriket –anslutna till Svenskt Landskapskydd

Maths Östberg, ordf.

www.finnskogsriket.com –innehåller vindkraftsida

Kopior för kännedom till:

Voxnadalens Naturskyddsförening, Camilla Rönnberg
Bollnäs Naturskyddsförening, Torbjörn Alsing
Föreningen Skydda Skogen

camberg73@gmail.com
torbjorn.alsing@telia.com
viktorsafve
@skyddaskogen.se

LST Gävleborg, Simon Åkerman

simon.akerman
@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen Gävleborg, Avdelningen för miljö och natur, 801 70 GÄVLE

Länsstyrelsen Dalarna, 791 84 FALUN
Eva Staffansson, Länsstyrelsen, 791 84 FALUN
LST Dalarna, Alf Turesson

Ovanåkers kommun, Erik Lundh, fysisk planerare
-”- , Yoomi Renström, kommunalråd

Bollnäs kommun, Erik Nordgren
Ljusnan, Klas-Göran Sannerman

alf.turesson
@lansstyrelsen.se
erik.lundh@ovanaker.se
Yoomi.Renstrom
@ovanaker.se
kommunen@ovanaker.se
erik.nordgren@bollnas.se
klas-goran.sannerman
@ljusnan.se